

Posle prvih, pojedinačnih nalaza na Fruškoj gori i u Beogradu, 2008. i 2009, ova vrsta se neprimećeno razmnožavala u poslednjih nekoliko godina u Srbiji. Tokom septembra 2011. godine, zapažena je masovna pojava larvi i imaga ove fitofagne vrste u baštama na Čeneju, Temerinu, Zmajevu, Sremskim Karlovcima i drugim naseljima u okolini Novog Sada, kao i u blizini Sombora, ali i na demonstracionim poljima soje Instituta za ratarstvo i povrtarstvo Novi Sad. Nalažena je najčešće na paradajzu i paprici, ali čak i na vinovoj lozi i spontanoj flori. U Beogradu i okolini, od kraja leta do sredine oktobra 2011, javile su se brojne populacije ove krupne zelene stenice, koje su primećivali i građani, jer su primerci uletali u stanove i kancelarije.

U 2012, već sredinom avgusta je zabeležena na duvanu, soji, boraniji, paradajzu, paprici, kukuruzu šećercu i drugim biljkama, na još većem broju lokaliteta nego prethodne godine. S obzirom na prognoze meteorologa o daljem globalnom porastu temperatura, treba pažljivije pratiti pojavu ove nove polifagne štetočine, koja može biti poseban problem u organskoj proizvodnji, i na vreme preduzeti mere suzbijanja.

usmeno saopštenje

1.8. ANALIZA POJAVE EKONOMSKI VAŽNIH VRSTA LEPTIRA NA SVETLOSNOJ KLOPCI U SOMBORU TOKOM 2012. GODINE

Vajgand Dragan

Agroprotekt doo, Sombor

vajgandd@sbb.rs

U cilju pravljenja kratkoročne prognoze i signalizacije na pojavu štetnih vrsta noćnih leptira korištena je svetlosna klopka tip RO Agrobečej. Prikupljeno je i determinisano preko 14000 primeraka leptira.

U radu su dati podaci o brojnosti i dinamici leta vrsta: *Ostrinia nubilalis* (Hübner, 1796), *Autographa gamma* (Linnaeus, 1758), *Helicoverpa armigera* (Hübner, 1808), *Spodoptera exigua* (Hübner, 1808), *Lacanobia oleracea* (Linnaeus, 1758), *Mamestra brassicae* (Linnaeus, 1758), *Agrotis ipsilon* (Hufnagel, 1766), *Agrotis exclamationis* (Linnaeus, 1758), *Agrotis segetum* (Denis & Schiffermüller, 1775) i *Hyphantria cunea* (Drury, 1773) i prognoza pojave za proleće 2013. godine. Prikupljeni podaci su upoređeni sa podacima iz predhodnih godina.

Kod vrsta *O. nubilalis* i *H. armigera* zabeležena je veća brojnost u odnosu na višegodišnji prosek.

Kod vrsta: *A. gamma*, *S. exigua*, *L. oleracea*, *M. brassicae*, *A. ipsilon*, *A. segetum* i *H. cunea* zabeležena je manja brojnost u odnosu na višegodišnji prosek.

Brojnost vrste *A. exclamationis* bila je na nivou višegodišnjeg preseka.

usmeno saopštenje

1.9. MORFOLOŠKE ODLIKE SITNIH GLODARA U HRASTOVIM ŠUMAMA U ZANAVLJANJU

Dedović Suzana¹, Vukša Marina¹, Jokić Goran¹, Stojnić Bojan²

¹Institut za pesticide i zaštitu životne sredine, Beograd –Zemun

²Univerziteta u Beogradu - Poljoprivredni fakultet, Beograd-Zemun

Suzana.Djedovic@pestring.org.rs

Hrast u šumi kao deo šumske biocenoze, stvara posebne mikroklimatske uslove i menja abiotičke faktore, tako da je teško izdvojiti šta od tih dejstava pripada biocenozi, a šta biotopu. Za utvrđivanje prisustva i brojnosti sitnih glodara od posebne je važnosti stanje na površinama šumskih mladica. Ocena opasnosti zasniva se na podacima o brojnosti pojedinih vrsta posle prezimljavanja i analizi reproduktivnih organa koja se utvrđuju u rano proleće, početkom i krajem leta i tokom jeseni u cilju prognoze eliminacije jednog od kompetitora na datom lokalitetu.

Naša istraživanja u hrastovim šumama u zanavljanju izvršena su po EPPO metodama na dva lokaliteta, Višnjićevo, zasad starosti dve godine i Jamena, zasad starosti četiri godine. Izlovljavanje glodara obavljeno je klopkama tipa Longforth, tokom 400 lovnih noći po lokalitetu. Određivane su morfološke osobine jedinki: pol, reproduktivna starost, težina, dužina (glave, trupa, repa i zadnjeg stopala).

Utvrđena je značajna razlika u broju izlovljenih jedinki i odnosa zastupljenih vrsta na oba lokaliteta. Na lokalitetu Višnjićevo izlovljeno je 74 jedinke različitih vrsta sa zastupljenošću: *Apodemus agrarius* 39,2%, *Apodemus flavicollis* 36,5%, *Microtus arvalis* 14,9%, *Apodemus sylvaticus* 5,4%, *Micromys minutus* 4%. Lokalitet Jamena sa 14 izlovljenih jedinki je imao drugačiji odnos vrsta: *Apodemus flavicollis* 28,6, *Microtus arvalis* 21,4, *Apodemus sylvaticus* 21,4, *Apodemus agrarius* 14,3, *Micromys minutus* 14,3. Vrsta *Micromys minutus* sa tendencijom prilagođavanja nadmorskim visinama ispod 1700 m je anatomske građe i fenotipskih osobina prilagodljivih najrazličitijim staništima te smo je našli i na ovom staništu.

Na lokalitetu Višnjićevo konstatovana je najveća brojnost štetne vrste *Apodemus agrarius*, dok je na lokalitetu Jamena najzastupljenija vrsta *Apodemus flavicollis* karakterističnih fenotipskih osobina šumskog staništa. Posmatrano sa geomorfološkog aspekta najveća brojnost *Apodemus agrarius*, na lokalitetu Višnjićevo je posledica nedovoljne